

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapatunk kivonultak Csernovichból

Wolhyniában visszaszorítottuk az oroszokat — A Styr mentén és a Strypánál az orosz támadások összeomlottak — A tegnapi harcokban 4362 orosz elfogtunk, 1 ágyut és 13 gépfegyvert zsákmányoltunk

Vezérkarunk mai jelentését annak a fájdalmas eseménynek a közlésével vezeti be, hogy a csernovichi hídsáncból tegnap visszavontuk az orosz tüzérészt koncentrált tüzének kitétt csapatunkat, aminek természetes következményeként azután kiirítottuk Csernovichot s az oroszok elfoglalták a várost. A legutóbbi napok eseményei után Csernovich földadása nem meglepetés; Sadagora elfoglalása és az oroszoknak Bojántól délre történt előnyomulása lehetetlenné tette Csernovich megtartását, amelynek orosz kézre jutása politikailag sajnálatos, de az általános harcéri helyzet szempontjából jelentőséggel nem bír.

Civrieux őrnagy, a párisi *Matin* katonai munkatársa írta tegnapelőtt: „Még ha Csernovich elesik, az sem lenne fontos, mert a fődolog a centrum, amely nem mozdul.” És a mai vezérkari jelentésekből kitűnik, hogy centrumunk tényleg nem mozdul, vagy ha megmozdul, akkor is előretörő iránya van a mozdulatának. A Strypa mentén az oroszok tegnap is vad erővel ostromolták Bothmer gróf hadseregének állásait, de az orosz rohamoszlopok összeomlottak az osztrák-magyar tüzérészt pusztító tüzeiben. Itt tehát megtört az oroszok előnyomulási kísérlete. Wolhyniában javulást ígér a helyzet. A Lipa folyótól Lokacz-ig terjedő szakaszon csapatunk előnyomultak és kivított tényeresüket az oroszok ellentámadásaival szemben megvédelmezték. Kolkínál továbbra is leszögezve tartjuk a támadó orosz sereget. — Az északi szárnyon a Styr és a Turija folyók között Linsingen tábornok német csapatai az orosz ék északi oldalán sikeres harcokat vívtak, amit a foglyul ejtett oroszok és a zsákmány nagy száma örvendetes módon bizonyít. Itt és Wolhyniában tegnap 4362 orosz katonát, 1 ágyut és 13 gépfegyvert és 1 ágyut hagytak kezünk között az oroszok.

Az olasz határon tegnap az ellenség megújította támadásait Isonzo-vonalunk ellen, a Dolomitokban és az asiagai fensíkon, de mindenütt veszteségteljes kudarccal végződtek előretörési kísérletei. — Verdun vidékén a helyzet nem változott.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, június 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Tegnap a csernovichi hídsánc védőcsapatját nagy tulerőben levő ellenség összpontosított tüzérésztől tüzelése elől vissza kellett venniünk. Az éj folyamán az ellenség a Pruthon több ponton kieroszakolta az átkelést és behatolt Csernovichba, miután csapatunk kivonultak a városból.

Kelet-Galiciában a helyzet változatlan. A Strypa mentén, Wisniowczyktól nyugatra, az oroszok támadásait tüzérésztől tüziünk hiúsította meg.

Wolhyniában csapatunk a Lipától északra, Gorochowtól északra és Lokaczynál tért nyertek és az orosz ellentámadásokat visszautasították. Tegnapelőtt és tegnap 905 oroszot fogtunk el és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk.

A német haderő a Turija-szakasztól északra eredményes harcokban 11 orosz tisztet és 3446 főnyi legénységet fogott el, 1 löveget és 10 gépfegyvert zsákmányolt.

Sokul és Kofki között újra erős orosz támadást vertünk vissza.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, június 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Linsingen tábornok hadseregénél a Styr mentén, Kolkítól kétoldalt, visszavertünk orosz támadásokat.

A kovel—lucki szakasz és a Turija-szakasz között csapatunk sikerteljes harcokban elfogtak 11 orosz tisztet és 3446 főnyi legénységet, 1 ágyut és 10 gépfegyvert zsákmányoltak.

Bothmer gróf tábornok hadseregénél Przewlokától északra az ellenség támadásai már zárótüziünkben véresen összeomlottak.

Az óriási harcok Wolhyniában

Bécs, június 18. A *Zeit* tudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról: Az orosz offenzíva mély éket vágott Wolhyniában levő állásainkba. Ennek a veszedelmesen előretolt éknek egyes részein most a legnagyobb jelentőségű harcok folynak Linsingen tábornok magyar, osztrák és német csapataival.

Centrumunk mindenütt szilárd

Bern, június 18. (Magyar Távirati Iroda.) A *Bund* a katonai helyzetről a következőket írja: Az oroszok mindeddig nem törték át az osztrák-magyar frontot, sőt átkarolásról sem lehet szó. A centrum nemcsak kivédte a Tarnopol körüli széles terepen az oroszok rohamát, hanem előbbre tört, hogy oldozó ellenükre legyen alkalma, ami — úgy látszik — sikerült is. Az oroszok veszélyeztetve látták szárnyukat és különösen Bothmer grófnak a centrumban levő hadserege jobbra kitérő csoportja által erősen szorongatva látták Burkanow—Buczacz közötti vonalukat. Kremeniecz vidékén is sziklaszilárdan állnak a magyar és osztrák csapatok.

280,000 orosz halott és sebesült

Berlin, június 18. Az orosz határról jelentik: Pétervárott az orosz vezérkar fantasztikus jelentései és a „speciális sajtó-szolgálat” közleményei után most olyan hangok hallhatók, hogy az offenzíva már elérte a csúcspontot s hogy csak az ellenség állásait találta, amelyek azonban nem pótolhatatlanok.

Kiewben nagy könyörgő istentiszteleteket tartottak az orosz fegyverek győzelméért. A *metropolita* ez alkalommal megemlítette, hogy Oroszország győzelmet aratott, mely az országban mindenütt örömet és szívfájdalmat idézett elő. A szívfájdalom azonban felülmúlja az örömet, mert Oroszország még sohasem veszítette el annyi fiát, mint ebben a borzasztó csatában. Besszarabia és Wolhynia egyetlen nagy temető lett.

Pétervári katonai körök számítása szerint az oroszok vesztesége 280,000 ember halottak-

URANIA
Kedden
június 19—20.

Vigesték!

BIZTOSÍTOM ÖNT

vigiláték 3 felvonásban.
(Birta maolt Allos)

A 30. számú szoba

vigiláték 3 felvonásban,
írta Georges Feydeau.

Könyveket fognak
kacagni legjobban vig-
játék slágerünkön.

49 óráig 5 óráig
7 és 8 óráig rándos folyóirat.

APOLLO

Ma, hétfőn

előadások 5 óráig
és 9 óráig

rándos helyszínekkel.

Fővárosi szenzáció!

Oiga Desmond

főszereplésével

Szappan-

buborékok

művész-dráma
4 felvonásban.

A papicskós

kacagató bohózat
3 felvonásban.

Bretagnei tájak

természeti felvétel.

lan, sebesültekben és foglyokban. Valamennyi tudósítás megegyezik abban, hogy az ellenséges gépfegyverek egyes helyeken iszonyu hatással működtek. A bukovinai torlaszoknál vívott harcokban számos kisebb formáció a vízbe fulladt.

Az orosz előnyomulás megakadt

Rotterdam, június 18. A *Rotterdamsche Courant* az orosz harcéri helyzetről a következőket írja: Csak két mód szerint lehetséges, hogy az orosz offenzíva befolyással lehessen a háború kimenetelére; először: ha az offenzíva minden arcvonalra kiterjed, másodsor: ha az oroszok gyorsan folytatják előnyomulásukat. Az előbbi eset valószínűtlen, mert az orosz offenzívát politikai okokból korán kezdték meg, a pétervári jelentések viszont azt sejtetik, hogy az előnyomulás már megakadt.

Az orosz lapok az offenzíváról

Stockholm, június 18. *Sumski* ezredes, a *Birsewija Wjedomosti* katonai kritikusa, vezércikkében kiemeli, hogy az oroszok offenzívájukkal nagy vereségtől mentették meg a franciákat. Hogy Franciaország szempontjából mekkora jelentősége van az orosz offenzívának, az legjobban kitűnik Poincarénak az orosz előnyomulás kezdetén küldött táviratából. A bizalmatlanság, amely Franciaországban Oroszországgal szemben ezeltűrt uralkodott, most eltűnt. — *Sumski* így végzi cikkét: Sikereink nagyok, de ez az offenzíva nem a kritikus pillanata a háborúnak. Hisszük, hogy legközelebb már jelentékenyebb sikerekről fogunk hallani.

A *Nowoje Wremja* azt hiszi, hogy az offenzíva nagy morális hatást fog gyakorolni a szövetségesekre. „Végre teljesítettük szövetségeseink kívánságát, persze nagy veszteségekkel, mert gyalogságunk első támadása, mint rendesen, nagy veszteségekkel járt, mert az ellenségnek nagyon megerősített arcvonalát kellett keresztültörnie.

Az összes orosz újságok egyértelműen azt írják, hogy az osztrák-magyar foglyok nagyon jól vannak felszerelve, fiatalok és egészségesek. Nagyon vitézül harcoltak, míg aztán olyan helyzetbe jutottak, melyben minden ellenállás hiábavaló volt. A foglyok nagy számát nem a katonák kisebb értéke magyarázza meg.

A harcok a román határ mentén

Bukarest, június 18. Az a kormánybizottság, amely tegnap *Mamornicába* utazott, hogy az orosz betörés által okozott károkat megállapítsa, már ma visszatért, mert az egész határ mentén heves harcok folynak és lehetetlenné tesszik, hogy a bizottság elvégezze a munkáját. A magyar és osztrák csapatok kitűnően tartják magukat a *Mamornica* melletti magaslatokon és erős tüzelésük megakadályozza az oroszok előnyomulását. Eltűntek a gyugolyók esnek román földre, úgy, hogy a bizottság csak a mostani harcok befejezése után végezheti el a munkáját.

Az olasz háború

Budapest, június 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az Isonzo-arcvonalon az olaszok újra kísérletet tettek arra, hogy több helyen, így a *Monte San Michele* déli része és a *tolmeini* hídfőtől északra levő magaslati állásaink ellen előtörjenek, tüzéségi tüzelésünk azonban mind ezeket a támadásokat már kifejlődésükben akadályozta meg.

A Dolomitokban az ellenség tevékenysége általában csökkent. Csak a *Monte Cadini* állt

időnkint igen heves tüzéségi tűz alatt, amelyet több gyenge, hamarosan visszavert támadás követett.

Primolano vidékéről és Asiagotól dényugatra levő arcvonalunk ellen az olaszok megújították előtörésüket. Ezeket mindenütt visszautasítottuk.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok visszavonulása

Zürich, június 18. (Magyar Távirati Iroda.) Mértékadó helyről jelentik, hogy a magyar és osztrák csapatoknak a déltiroli fronton legutóbb véghezvitt sikeres támadásai következtében az olaszok kénytelenek voltak kiüríteni a *Monte Paolo* és *Monte Lemerle* között levő állásaikat, valamint az ottani helységeket. Ezzel az *Alto Vicento* utolsó lakott helyeiről is elvitték a lakosságot. *Milanoba* ismét több ezer menekülő érkezett.

A Boselli-kormány megalakult

Lugano, június 18. (Magyar Távirati Iroda.) Rómából jelentik, hogy *Boselli* megalakította kabinetjét. A régi miniszterek közül *Sonnino*, *Carcano*, *Marone* és *Corsi* maradtak meg állásukban. Az új kabinetben hat tárca nélküli miniszter lesz. Az új kormány holnap teszi le az esküt és 27-én mutatkozik be a kamarában, a hol nyomban megkezdik a kormány programjának tárgyalását.

A belga-francia harctér

Berlin, június 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Arcvonalunk különböző részein a belga és a francia határ és a Somme között élénk tüzéségi- és járőr-tevékenység volt.

A Maastól balra éjjel a *Mort Homme* déli lejtőjén fekvő előretolt árokreszekért gyalogsági harcok folytak. A folyótól jobbra a *Thiaumont-erdőben* a német állások előtt meghiusult egy több órás előkészítő tüzeléssel bevezetett erős francia támadás. A legelső vonalnak az ellenség által elfoglalt kis árkat éjjel megtisztítottuk az ellenségtől.

A bar le duci katonai telepek ellen intézett repülő-támadást megismételték. Védőágyúink tüzeiben egy francia kétfedelű *Casignotól* nyugatra lezuhant és összezúzódott. *Bezange la grande* (*Chateau Salinstól* délre) vidékén *Witgens* hadnagy a hatodik, *Höndorf* hadnagy az ötödik ellenséges repülőgépet lőtte le. — Az egyiknek utasait holtan megtaláltuk. 16-án este 6 órakor észrevettük, hogy egy légi harcban legyőzött francia kétfedelű romjai a hesseni erdőtől északra lefűzve lángban állottak.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A francia kamara titkos ülése

Gent, június 18. A francia kamara titkos ülésén a következő interpellációkat tárgyalták: *Favre*: Mik voltak az okai a verduni vidék elégtelen védelmének a háború tizenkilencedik hónapjában? Kik a felelősség ezért és milyen intézkedéseket tettek?

Margaine: Miért akadályozták meg, hogy a kamarától kapott megbízatását egész területében gyakorolhassa?

Chapedelaine: Verdun védelmi szervezetről és a rossz szállítási viszonyokról.

Benazet: A verduni eseményekről.

Maginot: Milyen eszközökkel gondolja biztosítani a kormány a győzelmet?

Ferry: Verdun védelmi állapota február hó 21-ike előtt. A polgári hatóságok működése a háborúban, különösen a hadseregparancsnokokkal való viszonyban.

Rognon: A nemzeti védelem biztosítására tett intézkedésekről.

Espivent de la Villesboisnet: Hogyan használták fel az ország bevételeit a nemzeti védelemre?

Picard: Milyen terveket alkalmaztak Verdun védelmére február 20-ika előtt?

Baudry d'Asson: A tüzéségi és lőszerprogram elégtelen keresztülviteléről.

Angles: A katonai aviatikáról.

A titkos ülésen először *Favre* szólalt fel, utána *Maginot* beszélt.

Capus a *Figaro*-ban azt írja, hogy a titkos ülés olyan, mintha a legfőbb hadvezetőség ítélőszéke lenne. Hogyha a döntő harcok közepette valami botrány történe, a nemzet sohasem bocsátaná meg a botrány előidézőinek. *Hervé* azt írja, hogy csak néhány tárcaéhes politikus akarja megbuktatni a kormányt.

A németek lövik Souvillet

Gent, június 18. A párisi hivatalos lapok beismerik, hogy a németeknek a *chattancourti* szakasz és a jobbpárti fő médőművek ellen folytatott tüzelése rendkívüli hevességre fokozódott. Különösen áll ez a *Thiaumonttól* délre levő szakaszon és *Souvilletnél*. *Joffre* legutóbbi jelentéseinek egybevetéséből kitűnik, hogy a német ütegek, melyek tegnap hajnalban csak *Souville északi szegélyét* pászttázták, azóta egészen kiterjesztették pusztító hatásukat erre a fontos szakaszra.

A német nyomás az angol frontra

Rotterdam, június 18. A *Daily Mail* jelenti: A németek több heves támadást intéztek a franciaországi angol front ellen. Ennek következtében az angolok kénytelenek voltak előőrseik legnagyobb részét visszavenni.

A hadügyi bizottság Verdun védelméről

Gent, június 18. Párisból jelentik: A szenátus hadügyi bizottsága tegnapi ülésének legnagyobb részét *Beranger* szenátor jelentésének szentelték, melyet a kormány által rendelkezésre bocsájtott adatok alapján készített *Verdun védelméről*. A bizottság felszólította a hadműveletek megvizsgálására alakított albizottságot, hogy pontos, kimerítő vizsgálatot indítson a megerősített helyek, különösen *Verdun* szervezetről és a lehető leggyorsabban terjessze elő jelentését.

Angliában várják a békét

Rotterdam, június 18. A londoni *Nation* egyik munkatársa kijelenti, hogy több vezető férfival beszélgetett, akik öt-hat hónapon belül várják a békét, még pedig teljesen függetlenül a katonai eseményektől.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, június 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, június 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A franciák új védelmi vonala

Berlin, június 18. A *Deutsche Tageszeitung* jelenti *Rotterdamból*: Az angol lapok azt jelentik *Szalónikiból*, hogy Sarrail hadserege *új, még erősebb védelmi vonalat* készül építeni annál, amely Szalónikot teljesen körülveszi. Az új vonalat közelebb tolták az ellenséges állásokhoz. *Német repülők* naponta figyelik az új erődítési munkálatok haladását. *Bolgár tisztek* is rendszeresen kémlelik messzelátóikkal a franciák árkaikat és közben a bolgár útegek is dolgoznak. Az ellenséges vonalak közti távolság helyenkint változó; nyugaton körülbelül *1000 méter*, más helyeken azonban *15 mértföld* is megvan.

Görögország és az entente

Rotterdam, június 18. A *Daily Mail* követei, hogy *erőszakkal odják meg a görög csomót*. A fenyegetett szövetségeseknek *egységesen és rögtön* kell föllépniök. A Görögországhoz intézett követelések között szerepel az *ostrom-állapot megszüntetése az egész országban, a kabinet visszalépése és új választások*.

A német-portugál háború

Laurenzo Marques, június 18. — (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalosan jelentik: A németek megtámadták a portugál határorséget *Unde* mellett.

— **Minisztertanács.** Budapesti tudósítók jeleik: Ma délután 4 órakor *Tisza István* gróf elnökletével *minisztertanács* volt, melyen a kabinet valamennyi tagja résztvett.

A hadsegélyes munkások és a hadiárva**— A debreceni gyáriparosok ülése —**

A *Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége debreceni fiókja* ma délelőtt Ferenc József-utcai új helyiségében népes ülést tartott, melyen több közérdekű tárgy került megvitatásra.

Szántó Győző elnök rámutatott a *hadsegélyes gyári munkások és gyermekek* ügyére, akiknek összeírása rendeltetett el, azon célból, hogy akik állandó keresetforrással bírnak, hadsegélyt igénybe ne vehessenek. Ez az intézkedés nemcsak a gyáriparra káros, mely a munkáshiány folytán rá van utalva a nő munkásokra, hanem egyenesen célját tévesztő. A munkások inkább ott fogják hagyni a gyárat, hogy a segélyt el ne veszítsék. Az intézkedésnek csak ott lett volna célja, ahol a keresőképesség teljes, ahol például teljes fizetést huz a hadbavonult családja.

A fiók elnöksége ezért a központ útján a miniszterhez fordult. A pénzügyminiszter belátta, hogy a segély megvonása csak növelné a munkáshiányt s kijelentette, hogy a kereső gyári munkások a *hadsegély felét* kapják, ha pedig az anya lemond a segélyről, a gyermekek *teljes segélyt* kapjanak.

Ezzel szemben a fiók arra az álláspontra helyezkedett, hogy *az életfentartáshoz szükséges összeg mint létminimum biztosítandó a hadsegélyes munkások részére*. Ha a munkabér és hadsegély együtt nem éri el a létminimumot, a segély teljes összegében folyósítandó. — *A fiók ilyen értelemben felir a miniszterhez s tekintettel az ügy fontosságára, egyetkői értekezletre hívja össze a debreceni szaktestületeket.*

Az ülés másik érdekes tárgya a *hadiárva* ügye volt. A gyáriparos szövetség fiókja érintkezésbe lépett a városi árvaszékekkel, mely valóban mintaszerűen intézi a hadiárva ügyét s felajánlotta, hogy az árvaszék erkölcsi felügyelete alatt álló *12 éves felüli hadiárva* nevelését és *szakszertü kiképzését* elvállalja. Elsősorban gyári munkások árvái neveltetését, akik eddig csak évi 84 korona segélyt kapnak. A

többletet a gyárosok pótolják. *Szántó Győző* elnök 5 árvát vállalt, a többi gyárak most jelentik be, hányat vállalnak; körülbelül 50—60 hadiárva fognak így kiképezni, szakiskolába járattni, stb. a debreceni gyárosok.

A fiók üdvözölte *Hegedüs Loránt* orsz. képviselőt, a fiók alelnökét legutóbb megjelent politikai tanulmányához. Hegedüs Loránt meleg szavakban köszönte meg az üdvözlést s kifejezte azt az óhaját, hogy mielőbb lejöhessen a debreceni gyárosok körébe.

Végül *Kuthi Sándor* dr. titkár tartott érdekes előadást a korlátolt felelősségű társaságokról s azok Magyarországon meghonosításáról.

HIREK

***

Moltke meghalt**A nagyvezérkar helyettes főnökének halála**

A Magyar Távirati Iroda jelenti *Berlinből*: *Moltke vezérezredes, a nagyvezérkar helyettes főnöke ma délután fél 2 órakor a birodalmi gyűlés épületében Goltz basa emlékére rendezett gyászünnepély alkalmával, amikor az emlékbeszédet elmondta, szívszélhűdés következtében meghalt. Holttestét a vezérkar palotájába szállították.*

Berlin, június 18. A Goltz basa emlékére rendezett gyászünnepet, amely éppen vége felé közeledett, Moltke hirtelen halála alkalmából azonnal félbeszakították. Moltke holttestét a vezérkar palotájába vitték és ott felravatalozták. A halál híre gyorsan elterjedt Berlinben és a lakosság széles rétegeiben mély megdöbbenést keltett.

Berlin, június 18. A *Német-ázsiai társaság* ma délelőtt a birodalmi gyűlés kupolatermében gyászünnepélyt rendezett Goltz basa emlékére. Az ünnepélyt a katonazene gyászindulója nyitotta meg, majd a kórus gyászdalt énekelt. — Ezután *Moltke* vezérezredes megtartotta emlékbeszédét, amelyben a hadsereg nevében méltatta Goltz basa érdemeit. Utána *Hakki* basa berlini török nagykövet beszélt. Hakki basa beszéde közben Moltke hirtelen elvesztette eszméletét. Az orvosok segítségére siettek, az elnök pedig nyomban berekesztette a gyászünnepélyt s a közönség gyorsan eltávozott a teremről. Moltke nem sokkal ezután meghalt.

A súlyos veszteséget, amely Németországot Moltke halálával érte, Magyarország-Ausztria és a központi hatalmakkal szövetségben levő államok hadseregei és egész lakossága is átérzi és fájdalmas részvételt gyászolja a jelenkor egyik legnagyobb hadvezérének elhunytát. *Moltke* volt a német nagyvezérkar főnöke. Az ő lángelméje dolgozta ki azokat a haditerveket, amelyeknek alapján a német hadsereg oly szédületes gyorsasággal száguldott előre a nyugati hadszíntéren és néhány hét leforgása alatt halomra döntve a belgiumi várrendszert, megszállotta Franciaország északi departementjeit. A háború harmadik hónapjának elején, 1914. októberében súlyos betegsége annyira erőt vett rajta, hogy kénytelen volt visszavonulni a nagyvezérkar éléről. Állásában egyideig *Falkenhayn* vezérezredes hadügyminiszter helyettesítette, majd amikor nyilvánvaló lett, hogy Moltke betegsége hosszas gyógykezelést igényel, a császár *Falkenhaynt* nevezte ki a nagyvezérkar főnökévé. Körülbelül egy esztendő múlva Moltke felgyógyult betegségéből s ettől kezdve mint a vezérkar főnökének helyettese ismét tevékeny részt vett a hadvezetésben. Magyarországnak igaz barátja volt, a magyar nemzet erényei iránt való elismerésének több ízben adta tanujelét.

Moltke 1848. május 23-án született a mecklenburgi Gersdorff községben, tehát 68 éves volt.

— **Kitüntetés.** A király *Rozinszky Gyula* 2. népfőlkelő gyalogezredbeli őrnagynak a hadi díszítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Az első hadbiztosítás kifizetése Debrecenben.** Megemlékezünk arról az akcióról, amely az *Augusztá-gyorssegély* alap a hadbiztosítás érdekében indított és Debrecenben is nagy lelkesedéssel karoltak föl. A hadbiztosítás első összegét ma fizette ki a biztosítási részt végző *Phönix* biztosító társaság képviselőiben *Kepes* vezértitkár és a városi tanács és nagy közönség jelenlétében szép beszéd mellett *Márk Endre* udvari tanácsos polgármester. A kifizetés a városi adóhivatalban történt, amely telve volt a hadisegélyért jelentkező asszonyokkal, akik meghatottan, könnyezve hallgatták a polgármester szavait.

— **Mindig úgy bucsuzunk el a harctérre távozó katonáinktól,** — ugymond a polgármester — hogy a viszontlátásra, pedig tudjuk, hogy sokan nem térnek vissza s a háború sok véráldozatba kerül. *Komjáthi Márton* is azzal a gondolattal távoztatott el hazulról, hogy talán utoljára szorítja magához szeretteit. Felesége azonban, gyermekei sorsát szíven viselve, biztosította harctéren küzdő férjét s imet, most, hogy a szomorú vég bekövetkezett, az *Augusztá-gyorssegély*-alappal azonnal segítségül siet s kifizeti a biztosítási összeget. Bár tudja, hogy ez összeg korántsem képes a családapa elvesztését kárpótolni, mégis nagy jótétemény s az *Augusztá-gyorssegély*-alappal hozzá juttatott 1000 kor. biztosítási összeget azzal adja át az özvegynek, hogy azt gyermekei részére a leggazdaságosabban s azok boldogulására használja fel. A többiek pedig lássák be a hadbiztosítás intézményének áldásos voltát.

Komjáthiné sirva mondott köszönetet a polgármesternek s a megható jelenet alatt mindenkinek köny szökött a szemébe.

— **Orgona-hangverseny Hajduszoboszlón.** Pünkösöd másodnapján délután orgona-hangversenyt rendezett a hajduszoboszlói Vörös Kereszt Egylet ottani fiókja a református templomban. *Hammerstedt János* debreceni zeneakadémiai tanár adott elő gyönyörű hangverseny-darabokat az ő általánosan ismert finom, művészi játékaival. *Mándy Margitka* urleány Debrecenből három énekszámval orgonakísérettel mellett gyönyörködtette s kellemes, tiszta, bájos hangjával elragadta a nagyszámú hallgatóságot. *Demjén Ferenc* szoboszlói református lelkész a mai kor kötelességeiről szóló, jótékonyra serkentő, nagyhatalú beszédet tartott.

— **Cadorna és a tábornok felesége.** Bernből jelentik: Tudvalevőleg a déltiroli seregek parancsnokát, *Brusottit*, elmozdították pozíciójából. Ennek az intézkedésnek híre a tábornok felesége a római szalonokban sorra mutogatta *Cadornának* férjéhez írott levelét, melyben ez *Brusotti* ötrendbeli megerősítést sürgető levelére igen kiméltelen hangon kijelentette, hogy képtelen föltevésai és aggodalmai csak zavarják tömördek munkája közepette. A római pletyka szerint ez a leleplezés olyan mértékben *Cadorna* ellen ingerelte a vezető tényezők és a közvélemény haragját, hogy aligha maradhat meg a főparancsnoki állásban.

— **Debrecen fali térképe,** a legújabb kataszteri felmérés alapján, 1:5000 méretben megjelent és kapható *Hegedüs és Sándor* könyvkereskedésében.

YES-SZAPPAN

Ára 3 korona.

Legtökéletesebb és legkellemesebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES-PUDER 1, 3, 5 K dobozonként, YES-KRÉM 3 K tégelyenként.

Mindenütt kapható.

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA DIANA-gyógyszertára,
BUDAPEST, Károly-körút 5.

Hajdusámon az elhagyott gyermekekért. Az Országos Gyermekvédő Liga járára a hadiárva felsegélyezésére Hajdusámon községben gyűjtést eszközöltek a következő urhölgyek: Szita Virgin 5.36, Sebestyén Margitka 7.10, Wertheimer Jolán 16.—, Szőcs Jolán 10.26, Lefkóvics Hermina 20.50, Csürködi Erzsike 10.—, Maigner Margit 2.—, Friss Vilma 11.06, Schreiber Berta 31.60, Papp Erzsike 7.05, Sallai Eszti 5.88, Fargit Margit 2.—, Weisz Gizella 6.—, Klein Irén 21.76 koronát. A gyűjtés eredménye összege 156 korona 57 fillér, mely összeget illetékes helyre való juttatás végett a központi járási főszolgabíróhoz beküldték.

Két pompás vigjáték az Urániában. — Georges Feydeau-nak, a kitiinő bohózat-írónak „A 30-as számú szoba” című három felvonásos megfilmesített vigjátéka nagyszerű szereplőkkel kerül ma bemutatásra még egy vigjáték-számmal együtt, melynek címe: „Biztosított Önt”. A Messter-filmgyár egy szenzációsan mulatságos és ötletekben gazdag műve e három felvonásos film, melynek szereplői mind közismert berlini színművészek.

A nőies hajlamu csendőr. Szombathelyről írják: Egyik este a korzón nagy feltűnést keltett, hogy egy százados a rendőrségre kísértetett be egy meglehetősen uriasan öltözött nőt. A rendőrségen kiderült, hogy a nő F. J. csendőrmester, aki szabályszerűen igazolta is magát. Elmondta, hogy különös előszeretettel viseltetik a női ruhák iránt, minden pénzét női divatcikkekre költi és tisztán szórakozásból sétált az utcán női ruhában. — A csendőrt kórházba szállították, hogy elmeállapotát megvizsgálják.

Olga Desmond az Apollóban. Akár csak a legforgalmasabb szezon kellős közepében volnánk, úgy ontja a slágereket az Apollo és rendezi a vonzó érdekes előadásokat. Ma is a film-irodalom egyik legszebb és legérdekesebb négyfelvonásos drámája, a „Szappanhüvelyek” kerül bemutatásra, melyben a legdivatosabb és népszerű film-primadonna, Olga Desmond játssa a főszerepet. Alkalma lesz látni a közönségnek e nagy művész női briliáns játékát fényes beállításban és pazar öltözékekben, mely mindenhol maradandó sikert aratott. Ma az Apollo érdekes előadásai 5 és 7 óra-kor rendes, 9 óra-kor emelt helyárakkal kezdődik. Délután 3 óra-kor mérsékelt helyárakkal fényes film-műsor lesz.

Még csak 1 napig tart a nagy könyv-vásár Aczél antiquariumában, azontul ismét a rendes árak lépnek érvénybe.

Hogyan lesz olcsó a drága cigaretta? Mikor a hónap elején beütött a dohánydrágítás, különösen a cigarettás emberek keseredtek el nagyon. Mert a szivar, ha drágult is, minőségben maradt olyan, amilyen volt s a magyar szivar maga a tökéletesség például a német szivarhoz képest, ami legtöbbször nikotinba pácolt káposztavagdálék. A cigaretta azonban nemcsak drágább lett, hanem rosszabb is, körülbelül annyival rosszabb, mint a mennyivel drágább. Az ember akkor inkább sziv egyiptomi cigarettát, — mondták a cigarettások, akik abban megegyeznek a többi nikotinnéreg-kedvelővel, hogy egy sokkal természetesebb gondolatra nem jönnek rá: inkább nem sziv semmit. Tehát inkább szivunk majd egyiptomi cigarettát, tudniillik majd ha vége lesz a háborúnak s vigan bodoroghat megint a most tilalmas exotikus cigaretták kék füstje. — Azonban ez az álom nem fog illatos füstté változni. Az államnak is van magához való esze, mikor pénzt akar szerezni és meg tudja védeni a maga rossz cigarettáját. Egyszerűen fölemeli a finom külföldi különlegességek vámját. Még pedig alaposan fölemeli. Eddig 60 korona volt az egyiptomi cigaretta váma külön-külön, ezután lesz száz. S ilyenformán a mi drága komisz cigarettánk mégis olcsóbb lesz az álópiumos gyönyörűségénél.

Elsőrangú, modern és legnagyobb molykár ellen biztosító és megóvó beraktározási vállalat Végh Gyula szücsmesternél, Debrecen, Szent Anna-utca 3. Telefon 5-93.

Az élet Belgrádban

Amit a belgrádi magyar lap ír

Ki gondolt volna tavaly ilyenkor arra, hogy magyar nyelvű lap megjelent Belgrádban? Még sikeres offenzívánk diadalmasabb napjaiban se hittük, hogy olyan rövid idő alatt és amilyen végleg meghódítjuk a szerbek egész országát. És alig néhány hónappal a diadalmasan befejezett hadjárat után már ott tartunk, hogy teljesen normális az élet Belgrádban. Legalább a Belgrádi Hírek című magyar napilap közleményeiből ez világlik ki. — „Junius elseje óta — írja a belgrádi újság — a villamosok tovább közlekednek, mint azelőtt” — és azután közli a villamosok menetrendjét.

Hogy mi mindenre kiterjed a katonai parancsnokság figyelme, arra jellemző a következő híradás:

„Belgrád városának tejjel való ellátásában fennálló mennyiségileg, de különösen minőségileg kedvezőtlen állapotok megszüntetése érdekében a Belgrád városi parancsnoksága kezelése alatt álló szappangyárral kapcsolatos jégművek helyiségeiben tejtávtételei központot létesített, mely folyó évi június 15-én kezd meg üzemét. Ettől a naptól fogva tilos a tejnek kicsinyben való eladása, különösen a tejjel és tejtermékekkel való házalás Belgrád város területében. Az eddig engedélyezett tejtételek a belgrádi hídfő-és várparancsnoksághoz tartozó községekben június 15-ével megszüntetik. A tejet és pedig különválasztva a tehén- és kecsketejet — az eladóktól minden érdekelt községben meghatározott személynek kell a megállapított áron átadni, — akik a napjában kétszer történő szállítások alkalmával az átvételi központhoz szolgáltatják be a tejet.”

Igen érdekes ez az apró hír is:

„Közszégi élelmiszer elárulása. A főelárulító helyen a következő élelmiszerek kaphatók: kávé kilója 14 korona, só kilója 446 fillér, kása kilója 2 korona, szappan kilója 2 korona 60 fillér, paprika kilója 5 korona.”

A város külső képét sem hanyagolják el az illetékesek. Ime:

„Kövezetjavítás. Néhány nap óta folyik a Skopljánka-utca kövezetének javítása. Ez volt Belgrádnak egyetlen aszfaltozott utcája. Annakidején itt próbálták ki, hogy az aszfaltozás tartós és praktikus-e. A munka kivitele azonban általában rossz volt és mivel az aszfalt nem volt tartós, most ismét kövezéssel hozzák rendbe.”

Élelmiszeresek is vannak Belgrádban, amint erről ezek a sorok tanuskodnak:

„Pénzbüntetés. A városi tanács Milojkovic Jovan pékmestert, mert az eladásra szánt kenyér súlya nem felelt meg az előírásnak, tizenöt korona pénzbüntetésre ítélte.”

Debrecen sz. kir. város erdőhivatala.

543/1916. sz.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsának 11.290/1916. szám alatti határozatával Haláp erdőbe vezető iparvasút 100—150. szelvényéig terjedő szakaszának műtanrendőri bejárása f. évi június hó 20-ára kitűzött. Mihez képest felhívom az érdekelt kaszáló birtokosokat, névszerint:

Székely Mihály, Homok-utca 23. h. sz. a., Nagy Imre és neje, Nagycsere 80. h. sz. a., Stamusz János, Nagycsere 136. h. sz. a., Szabó Imre, Jókai-utca 17. h. sz. a., Dobrosi Károlyné Nagycsere 188. h. sz. a., özv. Károly Imréné Nagycsere 140. h. sz. a., Székely Sándor Eötvös-utca 100. h. sz. a., Jóna István, Kossuth-utca 68. h. sz. a., Eötvös Bálint, Kölcey-utca 6. h. sz. a., Nagy Mihály, Haláp 71. h. sz. a.

kaszáló-birtokosokat, hogy a fent jelzett napon délelőtt 9 óra-kor Debrecen sz. kir. város kistanácstermében, netán fenforgó érdekeik érvényesítése végett, megjelenni sziveskedjenek.

Debrecen, 1916. június 18.

Szűts Kálmán, h. erdőmester.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri bekiatása tíz szóla hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délutáni négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Német leány ki a házi dolgok végzésében is segédkezik, 12 éves kis leányka mellé kerestetik. Cim: Péterfia 18.

Szalongarnitúra hármastölettel tükör eladó Iskola-utca 8.

Egy használatlan új szmirna szőnyeg eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Zálogházakból szerzett mindenféle ékszerek és drágakövek olcsón kaphatók Kramernél, Arany Bika-bérlház 3. Zálog-cédulát veszek.

Csepőlép vállalat magánjáró 8 as gőzgép részére, ugyszintén csepőlép gépek vontatását elvállalom. Széchenyi u. 27., gépjávitó műhely.

Eladó Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt, a vasuti fűtőházal szemben lévő 1 hold föld, a rajta lévő 50 méter hosszú és 6 méter széles deszkahodállyal együtt, mely beraktározás céljaira alkalmas. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Kramer Josseliné „Bika”-bérlházban lévő hőlgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legujabb divatu fésülés, ondulolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Kécses-utca 37. Nyíriné.

Aranyat-ékszert, briliánst, zalogjegyet vesz, meghívásra házhöz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Szabásutai tavintészetben szabásmintarajzok modell után megrendelhetők Szent Anna-utca 32.

Kortuló mezőgazdaságba azonnal felvétetik, rokkantkatona előnyben részesül. Jelentkezhetnek Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

ELADÓ

használt gázluszterek!

Feltűnő olcsón.

1 szalon elegáns háromágú szalonlámpa, 1 huzós gyöngygyújtós ebédlámpa, 1 kétágú rézluster, 3 egyszerű lila és 1 karlámpa egész jó állapotban, együtt összesen 80 koronáért sűrűsösen eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Pénzbölcson

értékpapírokra, sorozatokra, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	100 koronánként	80
Hadifika sorozat	100	10
Magyar értékpapír sorozat	100	10
Gazdák	100	10
Olcsó	100	10
Jószág	100	10
Értékpapír	100	10
Forrási kölcsön	100	10
Korábbi hadi	100	120

Ha az értékpapír másutt van letétele, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Kétféle pénzesket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.

Debreceni Pénzváltóbank és Zálogház Részv. Társaság
SIMONFFY-UTCA 13.
Telefon 208.

Porosz köszén

kapható a

a Debreceni Faipar Részv.-társ.-nál

kisebb és nagyobb mennyiségben házhoz szállítva.

Waggon-rendeléseknél vidékre is szállít.

Kétszer mosott porosz kovács-szén és kokszt állandóan raktáron.

Somossy László cég

HAJDUVARMEGYE SZÁLLÍTÓJA

Ruhavásznak — Grenadinok

Nimzett batiszt — Kretonok

Bluz és ruhaselymek

óriási raktára!